

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zaawansowana praktyka pielęgniarska	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Beata Stepanow, dr, beata.stepanow@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
wymagania formalne: Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Podstawowa Opieka Zdrowotna, Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne			
wymagania wstępne: student ma wiedzę z zakresu farmakologii, o potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarskich.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Student ma opanowaną wiedzę na temat: patomechanizmu cukrzycy oraz jej powikłań, zasad i metod prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta z cukrzycą i jego rodziny z uwzględnieniem samoobserwacji, samopielegnacji i sprawowania opieki nieprofesjonalnej oraz koordynowania działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej w cukrzycy.			

Student potrafi: planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę, zapewniać wysoki poziom edukacji terapeutycznej pacjentowi choremu na cukrzycę oraz jego rodzinie i opiekunom a także motywować pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji oraz współpracy w zakresie leczenia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W32	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy	K_W05
B.W33	patomechanizm cukrzycy oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej	K_W04, K_W05
Umiejętności - potrafi		
B.U34	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów	K_U04
B.U35	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę	K_U06
B.U36	motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową	K_K03
K.K04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	K_K04
K.K05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Epidemiologia, etiologia, patomechanizm cukrzycy. Leczenie farmakologiczne i niefarmakologiczne cukrzycy(dieta).	wykład	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru
TP-02	Metody kontroli zaburzeń metabolicznych.	wykład	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru
TP-03	Powikłania cukrzycy. Wczesne wykrywanie i leczenie.	wykład	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru
TP-04	Edukacja terapeutyczna pacjenta, jego rodziny i opiekunów (samoopieka i samopielęgnacja, samoobserwacja opieka nieprofesjonalna)	wykład	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru
TP-05	Koordynowana opieka diabetologiczna (stowarzyszenia i ośrodki diabetologiczne, grupy wsparcia itp.)	wykład	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-06	Udział pielęgniarki w diagnozowaniu potrzeb pacjentów z cukrzycą; działania edukacyjne przygotowujące chorego do samopielęgnacji samoopieki i samoobserwacji oraz rodzinę i opiekunów pacjenta do sprawowania opieki nieprofesjonalnej.	ćwiczenia	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę w semestrze I. 2.Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z cukrzycą.
TP-07	Planowanie programów edukacji zdrowotnej pacjentów z cukrzycą ich rodzin i opiekunów. Koordynacja opieki nad pacjentem z	ćwiczenia	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę w semestrze I. 2.Zaliczenie pisemne opracowanego

	cukrzyca zespołem metabolicznym.			programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z cukrzyca.
TP-08	Motywacja pacjenta z cukrzyca i zespołem metabolicznym do skutecznej samokontroli samoopieki i samopielęgnacji oraz do współpracy z zespołem terapeutycznym.	ćwiczenia	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę w semestrze I. 2. Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z cukrzyca.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL Warszawa 2021.
2. Szewczyk A.: Edukacja pacjentów w pielęgniarstwie diabetologicznym. PZWL, Warszawa 2017.
3. Tobiasz-Kalkun N., Szewczyk A.: Standardy i procedury praktyki klinicznej na stanowisku edukatora do spraw diabetologii. PZWL, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Klupa T., Szewczyk A.: Leczenie osobistą pompą insulinową. PZWL, Warszawa 2015.
2. Franek E., Walicka M.: leczenie cukrzycy w praktyce klinicznej Tom I. PZWL, Warszawa 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)	
	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- przygotowanie do zaliczenia z oceną	10	B.W32, B.W33	- zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie programu edukacyjnego na podstawie wybranego przypadku klinicznego pacjenta z cukrzycą opartego o zgodnie z aktualne piśmiennictwo.	10	B.U34; B.U35; B.U36.	Zaliczenie w formie pisemnej programu edukacyjnego wybranego przypadku klinicznego pacjenta z cukrzycą przygotowywanego grupowo.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć w ćwiczeniach

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostatecznej każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
2. Zaliczenie z oceną w semestrze I w sesji zimowej na platformie moodle - test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe. Czas rozwiązywania testu 20 minut.

Kryteria oceny testu:

Max.20 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 20-18,5 pkt.

Dobry plus (4,5) – 18-16,5 pkt.

Dobry (4,0) – 16-14,5 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 14-12,5 pkt.

Dostateczny (3,0) – 12-10 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Średnia z ocen każdej umiejętności przypisanej do zajęć co najmniej na ocenę dostateczną
- 2) Uzyskanie zaliczenia wszystkich umiejętności zawartych w dzienniku zajęć na co najmniej ocenę dostateczną
- 3) Zaliczenie pisemnie przygotowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranego przypadku klinicznego pacjenta z cukrzycą.

Kryteria oceny programu edukacyjnego:

Max.12 pkt.

1. Wyłonienie problemów opiekuńczych i edukacyjnych (0-4 pkt.)
2. Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-4 pkt.)
3. Przejrzystość programu edukacyjnego (0-4 pkt.)

Bardzo dobry (5,0) – 12-11 pkt.

Dobry plus (4,5) – 10-9 pkt.

Dobry (4,0) – 8 pkt.

Dostateczny plus (3,5) - 7 pkt.

Dostateczny (3,0) – 6 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Wykłady prowadzone w formie kształcenia na odległość. Zaliczenie z oceną na platformie moodle.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dziekana Wydziału/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)